

# REFERAT Natur, Miljø og Klimaudvalget d. 06-12-2022

|                      |                                                                                                                 |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mødedato</b>      | Tirsdag d. 06. december 2022 kl. 15:00                                                                          |
| <b>Mødested</b>      | Seglet                                                                                                          |
| <b>Mødedeltagere</b> | Louise Colding Sørensen, Mads Emil Munk Hansen, Klaus Markussen, Jørgen Suhr, Nikolaj Frank Natarak Frederiksen |

# Indholdsfortegnelse

|                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Aarhus-modellen - afregningsmodel for CO2 på indkøb.....                                        | 3  |
| Godkendelse af varmeplan.....                                                                   | 6  |
| Orientering om juridiske og økonomiske rammer for separatkloakering.....                        | 10 |
| Beslutning om principper ved separatkloakering og metode for udvælgelse af områder - supplerend | 13 |
| Spildevandsplan for Hillerød Kommune - anlægsbevilling.....                                     | 18 |
| Spildevands- og drikkevandsforsyning - takster for 2023.....                                    | 19 |
| Affaldsforsyning - gebyrer for 2023.....                                                        | 22 |
| Anvisning af erhvervsaffald - gebyrer for 2023.....                                             | 26 |
| Dispensation til Nyt Hospital jf. støjforskrift - evaluering.....                               | 28 |
| Kritiske strækninger på Teglgårdsåen, Bygrøften og Ås Å.....                                    | 30 |
| Pøle Å frem i lyset - videreførelse af 2 projekter.....                                         | 32 |
| Kjeldsvangkilen - forslag til cykelsti, rekreative stier og opholdsareal.....                   | 35 |
| Udmøntningsplan 2023.....                                                                       | 38 |
| Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen.....                                                  | 41 |
| Digital godkendelse af referat.....                                                             | 42 |

# Punkt 1: Aarhus-modellen - afregningsmodel for CO2 på indkøb

22/14711

## Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget at tage orienteringen om Aarhus-modellen til efterretning, og bede forvaltningen fremlægge en sag om eventuel indførelse af noget lignende når der foreligger en egentlig evaluering fra Aarhus Kommune.

## Sagsfremstilling

I forbindelse med behandlingen af den årlige udbudsplan-sag i økonomiudvalget i februar 2022, bad udvalget om at få en orientering om afregningsmodeller for CO2, fx 'Aarhus-modellen' som bruges til at regulere adfærd til mere klimavenlige indkøb.

Herudover fik Natur, Miljø og Klimaudvalget i oktober 2022, efter anmodning, en sag om klimaregnskaber forelagt til drøftelse. Af denne sag fremgik det, at forvaltningen ville vende tilbage med en sag til Natur, Miljø og Klimaudvalget og økonomiudvalget specifikt gående på klimaregnskaber for indkøb i kommunen som virksomhed, og de erfaringer bl.a Aarhus Kommune har gjort sig i forhold til en intern klimaafgift.

### Beskrivelse af Aarhus-modellen

Aarhus Kommune indførte i starten af 2022 en intern klimaafgift på udvalgte områder:

- Fødevarer (oksekød, lammekød og færdigretter samt saft, juice og læskedrikke)
- Fossile drivmidler (benzin og diesel) samt
- Flyrejser

Disse varegrupper eller indkøbsområder er af Aarhus Kommune valgt ud fra, at det er områder hvor CO2-aftrykket er størst, men også, at det er områder hvor man ved en grøn omstilling, kan gøre en mærkbar forskel. Det er kun de klimabelastende varer der pålægges klimaafgift.

Formålet med modellen i Aarhus er overordnet via en afgift at øge incitamentet hos kommunens institutioner mv. til at foretage klimamæssige bæredygtige valg samt generelt øge bevidstheden om bæredygtige valg.

Indførelsen af en intern klimaafgift på de givne varegrupper skulle således sørge for:

1. En adfærdspåvirkning hvor forbruget af den pågældende vare erstattes af et mindre klimabelastende alternativ
2. Indsamling og omfordeling af provenu fra klimabelastende aktiviteter til CO2-reducerende tiltag
3. Administrationen af ordningen skulle være mindst mulig.

Den interne klimaafgift er en merpris, som skal betales ved indkøbet, og den har dermed en direkte økonomisk konsekvens for afdelingen eller den decentrale institution. Det vil med andre ord blive dyrere eksempelvis at flyve, købe fossile drivmidler eller købe klimabelastende fødevarer.

Selve ordningen er konkret bygget op på den måde, at hver gang en institution køber f.eks. 1 liter saft vand, vil de blive pålagt en merpris, for de produkter som i modellen er defineret som klimabelastende. Merprisen pålægges, når

institutionen bestiller en vare i Aarhus Kommunes webshop. Klimaafgiften opsamles herefter af leverandøren, som så f.eks. ved udgangen af regnskabsåret, fører klimaafgiften tilbage til kommunen.

For fødevareindkøb foretaget uden om aftaleleverandørerne (dvs. uden om kommunens webshop) vil det samlede indkøb blive opgjort én gang årligt, og tillagt en klimaafgift på 20 % af købsprisen, som efterfølgende sendes som en intern opkrævning til Aarhus Kommunes decentrale enheder. Klimaafgiften pålægges naturligvis kun de indkøb der er i modellen fra Århus er defineret som klimabelastende.

For flyrejser og benzin/diesel vil der på baggrund af en årlig opgørelse af antal flykilometer og mængden af forbrugt benzin/diesel i liter blive udregnet de decentrale CO<sub>2</sub>-aftryk af forbruget. Herefter udregnes den interne klimaafgift, og de decentrale enheder vil dermed én gang årligt modtage en intern opkrævning.

Klimaafgiften er sat til 850 kr./ton CO<sub>2</sub> i 2022; 1.000 kr./ton CO<sub>2</sub> i 2023, og derefter gradvist stigende til 1500 kr./ton CO<sub>2</sub> i 2030.

Aarhus Kommune forventede i januar 2022 et årligt provenu på 4,65 mio. kr. på den interne klimaafgift, forudsat at forbruget ikke faldt som følge af en ændret adfærd ved indførelsen af klimaafgiften.

Det indsamlede provenu fra den interne klimaafgift skulle anvendes på CO-reducerende tiltag i form af klimainsatser og projekter.

Af Rudersdal Kommunes klimahandlingsplan, som dog endnu ikke er endeligt vedtaget, fremgår det, at de arbejder med et tilsvarende tiltag.

#### Aarhus Kommunes erfaringer med ordningen

Aarhus Kommune har endnu ikke gennemført en evaluering af ordningen, da den interne klimaafgift kun har været i gang siden 1. maj 2022 på benzin/diesel og flyrejser, og på fødevarer siden 1. september 2022. Aarhus Kommune forventer at evaluere på ordningen i det nye år.

I forbindelse med budgetforliget i september 2022 vedr. budget 2023 har byrådet i Aarhus Kommune som nævnt allerede besluttet at udvide antallet af områder til intern klimaafgift og ligeledes hævet satsen fra 850 kr./ton CO<sub>2</sub> til 1.000 kr./ton CO<sub>2</sub>.

De nye områder er:

- Mobiltelefoner
- Tablets
- Computerskærme
- Kopipapir og
- Kunstgødning fra 2023.

#### Forvaltningens vurdering af ordningen

Eftersom Aarhus Kommune endnu ikke har evalueret ordningen, er det på nuværende tidspunkt svært at vurdere fordele og ulemper ved en sådan ordning.

På den ene side kan der, ved at pålægge en klimaafgift på de mest klimabelastende indkøb, ske en adfærdsregulering igennem det incitament en sådan afgift er. Det er dog samtidig forvaltningens umiddelbare vurdering, at der vil være en del administration med en sådan ordning.

Ud over de yderligere bureaukratiske arbejdsgange der indføres hermed, så vil det også gøre økonomistyringen for de decentrale ledere mere usikker. Herunder vurderer forvaltningen, at særligt de decentrale ledere kan opleve det som besværligt, hvis de bliver pålagt en merpris når de køber et produkt som er klimabelastende.

I forlængelse heraf bemærker forvaltningen, at kommunen allerede benytter sig af de tiltag SKI introducerer på fødevarerområdet, i forbindelse med implementering af den næste rammeaftale på fødevarer, som forventes at træde i kraft i oktober 2023. SKI laver f.eks. et kursus i samarbejde med en privat aktør, hvor de decentrale indkøbere lærer hvordan de kan købe mere klimavenligt ind på den nye aftale.

For så vidt angår køb af benzin/diesel er Hillerød Kommune også godt på vej til omstilling af flåden til el-biler allerede. Flyrejser benyttes kun i meget begrænset omfang i Hillerød Kommune.

Forvaltningen anbefaler, at vi følger Aarhus-projektet og evalueringen heraf, hvorefter forvaltningen vil vende tilbage til byrådet med en anbefaling af, om det ville give mening at indføre i Hillerød Kommune i sin rene eller en eventuelt revideret form.

#### Kommende klimaplan (DK2020).

Endeligt kan nævnes, at byrådet i forbindelse med arbejdet med en ny klimaplan, som et nyt element i kommunens klimaarbejde, har fået udarbejdet et klimaregnskab inden for bl.a. transport, landbrug, el og varme for kommunen som geografisk område. Det er et regnskab, der løbende skal følges op på.

Dernæst skal der i forbindelse med klimaplanen frem mod forventet vedtagelse i maj 2023 drøftes de fortsatte handlinger for, hvordan kommunen arbejder videre med indsatsområdet klimavenlige indkøb. Det skal bl.a. ske med afsæt i de handlinger, der er sat i gang med den nuværende klimahandleplan.

### **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

### **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget tog orienteringen til efterretning og sender sagen videre til økonomiudvalget.

### **Bilag**

Administration af intern klimaafgift i Aarhus Kommune

## Punkt 2: Godkendelse af varmeplan

21/1031

### Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at indstille til økonomiudvalget og byrådet at:

1. "Varmeplan for Hillerød Kommune" godkendes og fremlægges i offentlig høring.
2. Tage orienteringen om udsendelse af borgerbreve til gas- og oliefyrsejere til efterretning.

### Sagsfremstilling

Formålet med sagen er at godkende "Varmeplan for Hillerød Kommune". Varmeplanen er vedlagt som bilag 1. Natur, Miljø og Klimaudvalget godkendte udsendelsen af borgerbreve på udvalgs mødet den 8. november. Eksempler på brevene er vedlagt til orientering.

#### *Baggrund*

I Hillerød Kommunes klimahandleplan 2020-21 er det besluttet, at der skal udarbejdes en strategisk energi- og varmeplan. Pligten til at udarbejde en varmeplan indgår også i et cirkulære, der er udsendt den 24. oktober 2022. En del af den strategisk energi- og varmeplan er en plan for nye fjernvarmeområder. Denne del af den strategiske energi- og varmeplan kaldes "Varmeplan for Hillerød Kommune". Planen skal vise hvor, der er potentiale for at udbygge fjernvarmenettet. Derudover udpeges de områder, hvor man må forvente, at ejerne i stedet skal etablere andre - fælles lokale eller individuelle - opvarmningsløsninger. Hensigten med områdeudpegningen er, at informere borgere, boligforeninger og virksomheder om, hvorvidt de kan forvente at blive tilbudt fjernvarme i de kommende år.

#### *Varmeplan for Hillerød Kommune 2022*

Planen bliver lavet på baggrund af 2 analyser af de fremtidige varmforsyningsmuligheder i Hillerød Kommune. Der er blevet lavet en indledende screening af EA Energianalyse med bidrag fra Hillerød Forsyning. I den screening har man kigget på mulighederne for fjernvarmeudrulning, hvis man udelukkende kigger inden for kommunegrænsen. Hillerød Forsyning har derefter lavet en analyse af forsyningsmulighederne hvis der også samarbejdes med naboforsyningerne, om områder uden for Hillerød Kommune.

Der er to vigtige forudsætninger for, at et område kan forsynes med fjernvarme:

- Fjernvarmeforsyning skal være den samfundsøkonomisk bedste løsning. Det skyldes, at varmforsyningsloven kun giver kommunen mulighed for at godkende de samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekter. Hvis beregningen viser, at individuelle varmepumper er mest fordelagtigt i et område, kan kommunen ikke give den nødvendige godkendelse til udrulningen af fjernvarme, selv om borgerne i området måtte ønske det.
- Borgerne i området skal være interesserede i at tilslutte sig. Samfundsøkonomien i et projekt afhænger i høj grad af hvor mange, der vil tilsluttes. Muligheden for at pålægge tilslutningspligt i nye fjernvarmeområder blev ophævet med en lovændring i 2019. Derfor skal prisen for fjernvarmen for den enkelte borger kunne konkurrere med f.eks. prisen for varmepumper, hvis fjernvarmeudrulning skal være en realistisk mulighed. Den tilslutningspris, som den enkelte borger bliver tilbudt af forsyningsselskabet, afhænger bl.a. af anlægsprisen for at forsyne området. Det er f.eks. hvor lang en transmissionsledning, der skal etableres for at koble et område på det eksisterende net. Derudover skal der betales for forbrug.

I den forbindelse har rådgivningsfirmaet EA Energianalyse og Hillerød Forsyning analyseret samfundsøkonomien og brugerøkonomien i de enkelte områder. Alle områder, der ikke i dag har fjernvarme, er blevet vurderet. I EA's analyser er der også lavet økonomiske beregninger for de mest gængse individuelle varmeteknologier. Beregningerne gør det muligt at sammenligne de mulige løsninger i de enkelte områder.

Analyserne har vist, at der er mulighed for fjernvarmeudruling i en stor del af områderne med naturgasforsyning i Hillerød Kommune. I nogle af områderne er mulighederne dog afhængige af, at naboforsyningerne har interesse i også at modtage fjernvarme fra Hillerød Forsyning, eller af at der er meget høj tilslutning til fjernvarmen. I varmeplanen arbejdes der derfor med følgende kategorier:

- Blå: områderne er allerede udlagt til fjernvarme. Hvis man ønsker at blive tilsluttet fjernvarmen, skal man kontakte Hillerød Forsyning.
- Grøn: områder forventes tilbudt fjernvarme inden 2028. For disse områder skal Hillerød Forsyning hurtigst muligt udarbejde projektforslag, som jf cirkulæret skal godkendes af Natur, Miljø og Klimaudvalget inden udgangen af 2023.
- Lysegrøn: områder skal inden 1. april 2023 undersøges nærmere af Hillerød Forsyning. Herefter flyttes de til enten grøn eller rød kategori. I de områder der flyttes til grøn kategori skal Hillerød Forsyning hurtigst muligt udarbejde projektforslag, som efter planen godkendes inden udgangen af 2023.
- Rød: områderne forventes ikke tilbudt fjernvarme inden 2028. Her tilbyder Hillerød Kommune og Energistyrelsens rådgivningstjeneste Spareenergi rådgivning til private løsninger for de enkelte husstand eller lokalsamfund om individuelle og mindre fælles varmeløsninger.

Fjernvarmemulighederne er undersøgt i 15 områder der ikke har fjernvarme i dag: Ny Hammersholt, Brødeskov, Nørre Herlev, Uvelse, Lystrup, Tulstrup, Alsønderup, Nødebo, Gadevang, Ny Harløse, Solparken, Meløse Industri, Sønder Strødam, Salpetermosevej, Solengen.

Af de 15 områder er 5 i den grønne kategori: Ny Hammersholt, Ny Harløse, Sønder Strødam, Salpetermosevej og Solengen. Her skal Hillerød Forsyning indsende projektforslag som Hillerød Kommune skal godkende. Når de er godkendt er områderne udlagt til fjernvarme, og Hillerød Forsyning kan begynde anlægsarbejdet. Hillerød Forsyning fastlægger tilslutningspris, vilkår og nødvendig tilslutningsprocent i forbindelse med projektforslagene.

10 er i den lysegrønne kategori: I Brødeskov, Nørre-Herlev, Uvelse og Lystrup undersøges det, om der kan laves en aftale med Vestforbrænding om en fælles løsning med Slangerup. For Tulstrup og Alsønderup undersøges det, om der kan laves en aftale om levering af varme til Helsingør. I Nødebo undersøges det, om der kan laves en fælles løsning med Norfors om Fredensborg by. For alle områderne bliver det også undersøgt, om der kan laves større ø-løsninger. Ø-løsninger betyder, at området ikke bliver fjernvarmeforsynet med en transmissionsledning til det eksisterende net. I stedet bliver der lavet et uafhængigt ledningsnet og produktionskapacitet. For Solparken, Meløse Industri og Gadevang indikerer undersøgelserne, at der kan være potentiale for en ø-løsning, men at det vil kræve en meget høj tilslutning. Hillerød Forsyning skal derfor undersøge, hvor stor interessen er i området.

Selv i de grønne områder vil fjernvarmeudruling kræve, at en vis procentdel af borgerne er villige til at tilslutte sig. Hvis der ikke er stor nok tilslutning bliver samfunds- og brugerøkonomien dårligere og projekterne vil ikke kunne gennemføres. Gennemførelsen afhænger derfor af interessen for fjernvarme i de enkelte områder. Den nødvendige tilslutningsprocent varierer fra område til område.

Områderne uden for farvekategorierne er landområderne, hvor boligerne ligger spredt. De røde områder er mindre landsbyområder. I de røde områder er varmebehovet blevet screenet, for at se om der var potentiale til fjernvarme. I både de røde og øvrige områder er der ikke fundet fjernvarmepotentiale.

I bilag 2 er varmeplanskortet vedlagt, med en beskrivelse af forudsætningerne i de enkelte områder.

Hvis forsyningsområdet udvides, så flere borgere i fremtiden får fjernvarme, skal Hillerød Forsynings produktionskapacitet også udvides. Det kan enten gøres ved at bruge de eksisterende produktionsanlæg mere, etablere nye produktionsanlæg eller med en kombination af nye og gamle anlæg. Anlægs- og brændselspriserne på produktionsanlæggene har betydning for prisen på fjernvarme. Hillerød Forsynings analyse tager udgangspunkt i, at der etableres et halmfyret til at dække det nye behov og fortrænge en del af naturgassen i den eksisterende fjernvarmeproduktion. Halmfyret vil skulle modtage 5 % af overskudshalmen på Sjælland. Hillerød Forsyning har peget på halmfyret, som en kendt og afprøvet teknologi, der kan etableres hurtigt, og kan dække den nødvendige produktion, indtil der kan indføres mere overskudsvarme i fjernvarmeproduktionen.

Fjernvarmeproduktion med overskudshalm bliver betragtet som CO<sub>2</sub>-neutral, men i Hillerød Kommunes klimastrategi er der ambition om, at brugen af biomasse på sigt skal reduceres i fjernvarmeproduktionen.

### *Videre proces*

Pligten til at udarbejde en varmeplan er ikke skrevet ind i loven, men Energistyrelsen har udsendt en cirkulæreskrivelse om kommunal varmeplanlægning, der trådte i kraft den 24. oktober. Cirkulæret fastsætter blandt andet, at kommunalbestyrelsen inden udgangen af 2022 skal have udarbejdet en varmeplan, der som minimum dækker de gasforsynede områder. Cirkulæret indeholder også kravet om, at kommunerne inden udgangen af 2022 skal sende breve ud til alle ejendomssejere med gas- eller oliefyr. Brevene skal indeholde information om de fremtidige varmeforsyningsmuligheder. Brevene vil indeholde et link, hvor den enkelte borger kan komme ind på en hjemmeside om deres egen bolig. På den side får de flere information om de forskellige muligheder. Borgerne i de mulige fjernvarmeområder bliver informeret om, hvordan de tilkendegiver deres interesse ved Hillerød Forsyning og ledt videre til forsyningens hjemmeside.

Planen godkendes og fremlægges i offentlig høring. Den offentlige høring vil være fra 15. december til 23. januar. Hvis der i høringsperioden kommer forslag, som kan give anledning til ændringer, vil varmeplanen blive taget op igen til politisk behandling. Der vil i samarbejde med Hillerød Forsyning blive afholdt borgermøder om varmeplanen og den videre proces i starten af januar. Der planlægges 2 møder. Det første møde vil have fokus på status og proces for udrulning af fjernvarme. Det andet møde vil have fokus på mulighederne i de områder hvor fjernvarme ikke bliver en mulighed.

Individuel kommunikation i form af breve til olie- og gasfyrede ejendomme kan sendes ud inden jul på baggrund af byrådets beslutning 14. december. Eksempler på brevene er vedlagt som bilag 3-6.

## **Retsgrundlag**

Cirkulæreskrivelse om kommunal varmeplanlægning og projektkodkendelse af 26. oktober 2022.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

## **Bilag**

Bilag 1 Varmeplan for Hillerød Kommune

Bilag 2 kort fra varmeplanen

Bilag 3 Eksempel - Brev til ejere i blå områder

Bilag 4 Eksempel - Brev til ejere i grønne områder

Bilag 5 Eksempel - Brev til ejere i lysegrønne områder

Bilag 6 Eksempel - Brev til ejere i røde områder

## Punkt 3: Orientering om juridiske og økonomiske rammer for separatvloakering

22/738

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet at tage oplysninger og uddybninger om de juridiske og økonomiske rammer om separatvloakering til efterretning.

### Sagsfremstilling

Formålet med sagen er at oplyse byrådet om de økonomiske og juridiske rammer for separatvloakering. Det sker på baggrund af sagen om "beslutning om principper ved separatvloakering og metode for udvælgelse af områder" af 16. august 2022. Punkt 1 og 2 i sagen blev ikke behandlet, da Natur, Miljø og Klimaudvalget havde en række spørgsmål til emnet samt ønsker til undersøgelser og uddybninger. Denne sag fremlægger svar på spørgsmålene. Punkt 1 og 2 i sagen behandles på dette møde, som sag nr. 4.

Svar på spørgsmålene fremgår af bilag 1. En række af svarene er trukket frem i nedenstående.

#### De økonomiske finansieringsmuligheder til private grundejere

Hillerød Kommune har fået udarbejdet et notat ved Horten Advokatfirma. Notatet belyser kommunens muligheder for at yde lån til private grundejere til vloakudgifter. Vurderingen er, at byrådet, efter lov om lån til betaling af grundskyld m.v. (grundskyldsloven) kan beslutte, at der efter låneordningen om lån til udgifter til ejendomsskatter og udgifter til tilslutning af de pågældende ejendomme til kollektive anlæg, også kan ydes lån til udgiften til separatvloakering. Denne mulighed omfatter dog kun den del af borgerne der er pensionister. Se mere i bilag 2. En vurdering af konsekvensen for kommunens økonomi og proces for bevilling af lån fremgår af bilag 3. Forvaltningen kan fremlægge en sag, hvor byrådet kan tage stilling til den økonomiske støtte der skal tilbydes borgergruppen.

Byrådet har desuden mulighed for at vedtage en dispensationspraksis for hele ejendomme hvis separeringsprojektet er uforholdsmæssigt dyr (eksempelvis ved samling af vloaksystemer under huset), eller for dele af ejendomme, således vand fra lysskakter eller trappenedgange kan blive på fællessystemet, for derved at holde omkostningen til separering nede. Ved valg af en obligatorisk ordning for separatvloakering, vil forvaltningen fremføre et forslag til dispensationspraksis.

#### En abonnementsordning hos Hillerød Forsyning

Hillerød Forsyning har undersøgt mulighederne for en abonnementsordning. Tilbage i 2015 traf Hillerød Forsyning beslutning om, at der ikke skulle arbejdes videre med en abonnementsordning. Skal sagen genbehandles, skal det være på baggrund af en anmodning fra byrådet. Generelt kan der for en abonnementsordning siges, at det er muligt at lave en abonnementsordning hos Hillerød Forsyning, men det er tvivlsomt om denne kan blive så attraktiv, at den bliver konkurrencedygtig ift. øvrige finansieringsmuligheder. Herudover har Horten set på abonnementsordningen. De konkluderer i bilag 2, at: "Det følger bl.a. af forbrugerftalelovens § 28, at en forbruger har ret til at opsige en ftale med en måneds varsel efter 5 måneder. Bestemmelsen indebærer således bl.a., at det kan være svært for spildevandsselskabet at sikre investeringen i forbindelse med abonnementsordningen, og vi anbefaler derfor heller ikke umiddelbart spildevandsselskaber at gøre brug af bestemmelsen". Der kan læses mere i pkt. 19 i bilag 1.

#### En vurdering af de samfundsøkonomiske beregninger (second opinion)

De samfundsøkonomiske beregninger er genbesøgt i en second opinion. Den er foretaget af det rådgivende firma Envidan. Envidans hovedkonklusioner er:

- *Det vurderes at de økonomiske beregninger er foretaget med en - for det aktuelle vidensniveau - hensigtsmæssig metode og uden fejl*
- *Der er væsentlige usikkerheder forbundet med flere af de anvendte antagelser og enhedspriser, som vurderes at forårsage en underestimering af især forsyningens og de private ejendommers omkostninger*
- *På trods af usikkerheder og underestimering vurderes det, at de samfundsøkonomiske forskelle på de to separatkloakeringsscenarier er tilstrækkeligt retvisende, og at forholdet mellem dem kun i ubetydeligt omfang ændres som følge af usikkerhederne*
- *Beregningerne viser således entydigt at den frivillige separatkloakering vil være væsentligt samfundsøkonomisk dyrere end den obligatoriske*

Envidan har fremført, at der i beregningerne kan være usikkerheder i forbindelse med prisen for separatkloakeringsprojekter på privat grund. Erfaringsmæssigt, og fordelt i hele Danmark, ser Envidan ofte projekter på mellem 100.000-150.000 kr. Det er dog forvaltningens opfattelse, at Envidan ofte ser de komplicerede projekter, der kræver rådgiver og projektering, og i mindre omfang de enkle projekter under 20.000 kr. Den second opinion ses i Bilag 4. En opdateret samfundsøkonomiske beregning fremgår af bilag 1.

Det er stadig forvaltningens vurdering, at frivillig separatkloakering er:

- Dyrere for de borgere, der allerede er separatkloakeret eller kun er kloakeret for spildevand.
- Dyrere for de borgere, der vælger frivilligt at separatkloakere deres ejendom.
- Billigere i starten og dyrere på sigt, for borgere der vælger ikke at separatkloakere deres ejendom.
- Dyrere for Hillerød Spildevand.
- Dyrere for Hillerød Kommune.

#### Forslag til proces ved obligatorisk separatkloakering

Af et spørgsmål fra Natur-, Miljø og Klimaudvalget fremgår der en bekymring for hvornår en eventuel betaling for separatkloakering på privat grund skal falde. Nedenfor ses forvaltningens forventning til hvordan processen kan være.

Processen tager udgangspunkt i den dynamiske spildevandsplan, hvor der vedtages tillæg i hvert område hvor der skal ske en indsats. Processen er en 5 årig periode, hvor den første information til de berørte grundejere kommer i forbindelse med vedtagelsen af et tillæg til spildevandsplanen, det vil sige år 0 i nedenstående. Det er dog forventningen, at den kommende spildevandsplan vil udpege indsatsområder for de næste 10 år. Således har borgerne mulighed for at orientere sig.

Den forventede proces er (relative år, år 0 kan derved være både i 2028, i 2035 osv.):

- År 0 – tillæg til spildevandsplanen vedtages og annonceres på Hillerød Kommunes hjemmeside.
- De berørte borgere får direkte besked om, at der i deres område bliver foretaget ændringer i den offentlige kloak samt hvilken betydning det har for dem. Det skal undersøges om der kan tilføjes en note i Bolig- og Bygningsregisteret (BBR), så det fremgår ved salg af ejendommene.
- År 1-2 – Hillerød Forsyning færdigprojekterer projektet og søger de relevante tilladelser.
- År 3 – Borgermøde og information
- År 4 – Varsel om påbud, separatkloakering på privat grund – frist på 1 år. Forsyningen går i gang med etableringsfasen.
- År 5 – Påbud skal efterkommes, det vil sige, at separering på privat grund skal være gennemført.

Ovenstående proces viser, at hvis en obligatorisk ordning vælges i den kommende spildevandsplan, så vil der være min. 5 år fra, at borgerne første gang orienteres direkte om projektet, til at deres ejendom skal være separatkloakeret. Processen svarer i grove træk til den, der er vedtaget i Rudersdal Kommune i november 2022. Her vedtog et enigt byråd, at alle kommunes fælleskloakerede områder skal separatkloakeres.

Borgerne i de igangværende projekter i Rønnevang industrikvarter og i Hillerød midtby (hvor der allerede er tillæg til spildevandsplanen), vil blive orienteret direkte. I påbud til de ejendomme, vil fristen være 5 år efter, at den kommende spildevandsplan er vedtaget.

I den kommende spildevandsplan vil der være udpeget flere indsatsområder. Borgerne vil derved have mulighed for at orientere sig i, om deres ejendom ligger i et indsatsområde. Ved den videre planlægning samt fastlæggelse af virkemiddel/løsning vedtages et tillæg til spildevandsplan (År 0) og her får de berørte borgere direkte besked.

## **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagen sendes ikke videre til økonomiudvalget og byrådet, men medtages i bilag, når sag 4 'Beslutning om principper ved separatkloakering og metode for udvælgelse af områder' på denne dagsorden behandles igen på et kommende møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget, økonomiudvalget og byrådet.

## **Bilag**

Bilag 1: Svar på spørgsmål fra NMK-udvalg

Bilag 2: Notat fra Horten - hjælp til finansiering af separatkloakering

Bilag 3: Vurdering af konsekvensen for kommunens økonomi og proces for bevilling af lån

Bilag 4: Second opinion

## **Punkt 4: Beslutning om principper ved separatkloakering og metode for udvælgelse af områder - supplerende sagsfremstilling**

22/738

### **Indstilling til møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet at godkende:

1. at separatkloakering skal omfatte private ejendomme, så der indføres obligatorisk separatkloakering i både igangværende projekter og i separatkloakeringsprojekter i den kommende spildevandsplan 2023
2. at metoden for prioritering af områder, hvor der skal ske en indsats, implementeres i spildevandsplan 2023.

### **Supplerende sagsfremstilling efter møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 16-08-2022**

Sagen blev udsat med henblik på at lave supplerende beregninger og svare på de spørgsmål der blev fremført af Natur, Miljø og Klimaudvalget. For svar på de spørgsmål henvises til sagen om de ”Orientering om juridiske og økonomiske rammer for separatkloakering” der ligeledes behandles på mødet i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 6. december 2022. De undersøgelser der er foretaget ændrer ikke på indstillingen eller nedenstående sagsfremstilling. Notatet om omkostninger ved principper for separatkloakering er opdateret i version 2.0 af 14/11-2022 og fremgår af bilag 6. Beregningerne i Bilag 6 er opdateret på baggrund af den second opinion, der blev efterspurgt ved første behandling af sagen. Hovedkonklusionerne ændres ikke af opdateringen.

Punkt 3 fra indstillingen af 16. august blev godkendt. Resultatet bliver fremlagt i sagen om de ”Orientering om juridiske og økonomiske rammer for separatkloakering”.

Nedenstående indstilling og sagsfremstilling er fra mødet i Natur-, Miljø- og Klimaudvalget den 16. august 2022 om ”Beslutning om principper ved separatkloakering og metode for udvælgelse af områder”.

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet at godkende:

1. at separatkloakering skal omfatte private ejendomme, så der indføres obligatorisk separatkloakering i både igangværende projekter og i separatkloakeringsprojekter i den kommende spildevandsplan 2023
2. at metoden for prioritering af områder, hvor der skal ske en indsats, implementeres i spildevandsplan 2023
3. at bede Hillerød Spildevand om at redegøre for deres mulighed for at tilbyde en abonnementsordning til ejendomsejere.

### **Sagsfremstilling**

I forbindelse med forarbejderne til spildevandsplan 2018 besluttede byrådet 26. oktober 2016, at separatkloakering på privat grund skulle være frivilligt. Borgerne kan derfor selv beslutte, om de vil lade deres ejendom tilslutte den nye kloakledning i vejen. Byrådet valgte strategien med frivillighed i et forsøg på, at nå miljømålet i vandløbet på den mest lempelige måde for borgerne. Siden 1970'erne er separatkloakering foretages automatisk ved nybyggeri. Separatkloakeringen her drejer sig derfor i vidt omfang om ældre bolig- og erhvervsområder.

Af spildevandsplan 2018, vedtaget af byrådet den 24. april 2019 fremgår det, at indsatsernes effekt skal evalueres. Ligeledes er byrådet præsenteret for en kommende evaluering på mødet i byrådet den 16. december 2020 om ”Spildevandshåndtering i Hillerød Kommune på kort og længere sigt”.

Som en del af evalueringen og forarbejdet til den kommende spildevandsplan er følgende forhold undersøgt nærmere i et samarbejde mellem forvaltningen og Hillerød Forsyning:

- Hvilke økonomiske konsekvenser der er for borgere, Hillerød Forsyning og Hillerød Kommune ved hhv. frivillig og obligatorisk separatkløakering.
- Hvilken grad af frivillig separatkløakering, man kan forvente.

I evalueringen har det vist sig, at tilslutningen via frivillighed er meget lav, og det betyder lav udnyttelse af den nye kapacitet, behov for mere omfattende arbejder og investeringer og deraf højere takster for alle brugere.

I sagen oplyses byrådet om de nye informationer der er indkommet i forbindelse med evalueringen af spildevandsplan 2018 samt forarbejderne til den kommende spildevandsplan. Af hensyn til det videre arbejde med den kommende plan skal der træffes beslutning om virkemidlet separatkløakering også skal omfatte obligatorisk separatkløakering for private grundejere eller om det fortsat skal være frivilligt.

Der skal desuden træffes beslutning om metoden til udvælgelse af de områder, hvor der skal ske en indsats. En klar metode til udvælgelse af områderne skal sikre gennemsigtighed og ensartethed i udvælgelsesprocessen. Til slut skal der træffes beslutning om, hvordan modellen for en abonnementsordning skal belyses.

### Om virkemidlet separatkløakering

Miljøstyrelsen har i deres vandområdeplan peget på, at overløb er hovedårsagen til, at Pøle Å er i dårlig økologisk tilstand. Hillerød Kommune skal derfor via spildevandsplanen sikre at overløb til Pøle Å reduceres, så Pøle Å's økologiske tilstand forbedres.

Hillerød Kommune implementerer vandområdeplanen ved, at der i spildevandsplanen stilles krav om, at der skal ske en indsats for at reducere overløb. Hillerød Forsyning har metodefrihed til at vælge, hvilket virkemiddel de vil benytte til at reducere overløb. Det kan både være separatkløakering af regn- og spildevand, udbygning af fællessystemet eller andre metoder, der kan sikre at overløb reduceres. Separatkløakering er derved kun én metode, til at nedbringe overløb. Denne sag handler om de områder, hvor Hillerød Forsyning vælger, at mængden af overløb skal reduceres ved hjælp af separatkløakering.

Obligatorisk (modsat frivillig) separatkløakering vil betyde, at når forsyningen har udført separering på den offentlige del af afløbssystemet, vil forvaltningen fremsende et varsel om påbud samt efterfølgende et påbud til grundejerne om, at separere regnvand og spildevand på egen grund og tilslutte det, til forsyningens system inden for en fastsat periode. Dermed vil grundejerne få udgifter til separering på egen grund. Se mere i bilag 1.

### Økonomiske konsekvenser – bilag 1

For at sammenligne omkostningerne ved frivillig og obligatorisk separatkløakering, har forvaltningen sammen med Hillerød Spildevand udarbejdet overslag over omkostningerne ved separatkløakering (se bilag 1). Hovedkonklusionerne er, at jo dårligere effekt, der er ved separatkløakering i det enkelte kloakopland, des flere oplande skal separatkløakeres for at opnå den effekt, som kræves i vandløbet. Og jo flere oplande der skal ændres, des større klimaaftryk.

Ligeledes ses det, at frivillig separatkløakering med en lav tilslutningsgrad er:

- dyrere for Hillerød Spildevand
- dyrere for Hillerød Kommune

- dyrere for de borgere, der allerede er separatkloakeret eller kun er kloakeret for spildevand
- dyrere for de borgere, der vælger frivilligt at separatkloakere deres ejendom
- billigere i starten og dyrere på sigt, for borgere der vælger ikke at separatkloakere deres ejendom.

### Forventningen til frivillig separatkloakering på privat grund – bilag 2

Hillerød Forsyning har avet en brugerundersøgelse af, i hvor høj grad borgere i Hillerød Kommune frivilligt vil separatkloakere deres ejendom. Både evalueringen og brugerundersøgelsen viser, at der kun kan forventes en lille tilslutningsgrad til frivillig separatkloakering. Brugerundersøgelsen peger på ca 5% planlægger at separatkloakere. Brugerundersøgelsen viser også, at de adspurgte borgere ikke forbinder separatkloakering med bæredygtighed, og at der er tvivl hos borgerne om, hvor vigtigt det er, når separatkloakering ikke er et krav fra kommunen. Derudover blev evaluering af Spildevandsplan 2018 blev forelagt politisk i december 2021 herunder indgik en vurdering af, hvor mange borgere der frivilligt ville separatkloakere deres ejendom.

### Forsyningens investeringstakt og målopfyldelse – bilag 3

Forventningen om hvornår en fastsat mængde overløb pr. år kan nås kan ses af bilag 1. Der er en forventning om, at den fastsatte mængde overløb pr. år kan opfylde kravet om god økologisk tilstand i Pøle Å. Scenariet byggede på separatkloakering som virkemiddel samt den nuværende investeringstakt for Hillerød Spildevand.

Hillerød Spildevand er bedt om, at vurdere, hvad der skal til, for at nå målsætningen om ”god økologisk tilstand” i Pøle Å inden tidsfristens udløb i december 2027. Vurderingen kan læses i bilag 3 herunder en økonomisk vurdering . Det fremgår at:

*”Hillerød Spildevand vurderer, at det er svært at opnå målsætningen om ”god økologisk tilstand” i Pøle Å inden fristen i 2027, og at målsætningen hurtigst opnås ved:*

*A: At Byrådet vedtager obligatorisk separatkloakering for alle (både offentlige og private ejendomme). Separatkloakering af fællessystemet er et ineffektivt virkemiddel med frivillig frakobling af regnvand på private ejendomme. Afhængig af politisk beslutning om at fortsætte frivillig separatkloakering kontra obligatorisk separatkloakering af ejendomme, vil forsyningen revurdere de igangværende separatkloakeringsprojekter i Hillerød midtby og Rønnevang Erhvervsområde.*

*B: At forbedre de fysiske forhold i Pøle Å. Pøle Å vil kun opnå målet med både forbedring af de fysiske forhold i åen, klimatilpasning af afløbssystemet og reduktion af overløb. Det er usikkert, hvor stor effekten vil blive af bedre fysiske forhold i åen i forhold til målopfyldelse, og Hillerød Spildevand anbefaler derfor, at de fysiske forhold prioriteres først i forbindelse med yderligere projekter om reduceret overløb i oplandet til Pøle Å, så overinvestering fra forsyningens side undgås”.*

Forvaltningen vil bemærke, at effekten af projektet ”styring af bassiner” implementeret i 2019, har haft så stor effekt i Pøle Å, at det ikke virker usandsynligt, at ovenstående tilgang til målopfyldelse i 2027 i Pøle Å er tilstrækkelig. Ifølge vandområdeplanen skal der først laves indsats mod spildevandsoverløb til et givent vandområde, inden man eventuelt afsætter offentlige midler til f.eks. restaurering af vandløb eller søer. Hvor meget overløbsmængden skal reduceres for at nå målet om god økologisk tilstand, ved vi først, når der er målopfyldelse.

### Abonnementsordning mellem Hillerød Forsyning og ejendomsejere

Et forsyningsselskab har mulighed for, at tilbyde en abonnementsordning til ejendomsejere. Ordningen indebærer, at forsyningen står for drift og vedligeholdelse af ejendommens spildevandsanlæg mod, at ejerne løbende betaler for selskabets udgifter forbundet hermed (se bilag 5 – Energi-, Forsynings- og klimaudvalgets udtalelsen om betalingslovens § 4 c). Byrådet anbefales at beslutte, at Hillerød Forsyning skal redegøre for forsyningens mulighed for, at udbyde en abonnementsordning. Herunder hvilke konsekvenser det vil have for Hillerød Forsyning samt hvilken påvirkning en ordning vil have på taksten.

## Metode til prioritering af områder hvor der skal foretages en indsats – bilag 4

Uafhængig af om der arbejdes med obligatorisk eller frivillig separatkloakering, så beslutter Hillerød Kommune i spildevandsplanen, at der skal gennemføres en indsats overfor overløb. Det vil omfatte flere områder i Hillerød. Forvaltningen og Hillerød Spildevand har derfor udarbejdet en metode til at prioritere områderne (se bilag 4 ”Prioritering af indsatsområder og ”princip for gennemførsel af indsatser”). Metoden vil sikre en objektiv rækkefølgeplan baseret på udfordringer i afløbssystemet. Når et område er udvalgt, beslutter Hillerød Spildevand hvilken virkemiddel/virkemidler der skal anvendes, for at nedbringe overløb og håndtere de øvrige udfordringer med regn- og spildevand, der er i området.

## Spildevandsplanens formål

Spildevandsplan 2018 har to hovedformål:

1. at ”medvirke til at sikre et rent vandmiljø i naturen og beskytte mennesker og dyr mod forurening fra spildevand og oversvømmelser” og
2. at ”gøre dette (dvs. indsatserne) på en økonomisk skånsom måde, så hensynet til den enkelte forsyningsmodtager finder en god balance med forsyningsmodtagerne i fællesskab”

Ud fra det beskrevne scenarie, som alene er et eksempel med virkemidlet separatkloakering (bilag 1), vil der med frivillig separatkloakering gå 75 år før mennesker og dyr er beskyttet mod forurening fra overløb. Til sammenligning vil der gå 30 år, hvis der bliver indført obligatorisk separatkloakering. Der vil ligeledes gå længere tid før borgerne, i de udpegede områder vil opleve, at skader ved ekstremregn bliver reduceret.

Beregningerne i notatet om omkostninger ved separatkloakering (bilag 1) viser, at frivillig separatkloakering ikke er en økonomisk skånsom måde at udføre indsatserne på. Samfundsøkonomisk bliver det dobbelt så dyrt med frivillighed i forhold til obligatorisk separatkloakering.

På baggrund af ovenstående må det konstateres, at hovedformålene i Spildevandsplan 2018 ikke er opfyldt med de nuværende principper for separatkloakering.

## Spildevandsplan 2023

Når principper for separatkloakering og metode for prioritering af områder er besluttet, skal Spildevandsplan 2023, som vi er i gang med, endeligt udarbejdes og godkendes. I Spildevandsplan 2023 vil der undervejs være evaluering af projekternes effekt i vandmiljøet. På baggrund af evalueringerne vil evt. yderligere indsatser blive planlagt. På den måde undgås overinvesteringer. Indsatsområderne detaljeres løbende og byrådet vil via tillæg til spildevandsplanen have mulighed for, at følge og træffe beslutning om projekterne. Den forventede proces for at skabe bedre miljøforhold ses af bilag 4: bilag 4 ”Prioritering af indsatsområder og ”princip for gennemførsel af indsatser”.

## **Retsgrundlag**

Miljøbeskyttelsesloven, Betalingslovens § 4c.

## **Økonomi**

Arbejdet med Spildevandsplan 2023 indgår som budget ønske i budgetforhandlingerne i 2022.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 16-08-2022**

Udvalget godkendte indstillingens punkt 3.

Udvalget drøftede indstillingens punkt 1 og 2 og stillede spørgsmål. Udvalget udsatte stillingtagen til indstillingspunkt 1 og 2 med henblik på svar på spørgsmålene.

Udvalget sendte indstillingens punkt 3 videre til økonomiudvalget og byrådet.

### **Beslutning i økonomiudvalget den 24-08-2022**

Sagen blev taget af mødet.

Afbud: Lars Ole Skovgaard Larsen (Æ)

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget udsatte indstillingens punkt 1 til mødet i februar.

Udvalget godkendte indstillingens punkt 2.

Udvalget ønsker at anvende de gældende muligheder for at imødekomme borgere, der kan have vanskeligheder med at finansiere tilslutningen til det nye kloaksystem. Udvalget beder derfor forvaltningen om et forslag til en beslutningssag om kommunale lånemuligheder til pensionister (lån/indefrysning af ejendomsskat).

Udvalget beder ligeledes om et forslag om dispensationsmuligheder i særligt komplekse og uforholdsmæssigt dyre separeringsprojekter på privat ejendom, herunder reetablering af haver, indkørsler mm.

Udvalget beder Hillerød Forsyning om at beskrive abonnementsordningen yderligere.

Udvalget opfordrer borgmesteren til at henvende sig til miljøministeren, vedr. forbedrede muligheder for at alle ejendomsejere kan få samme muligheder for lån/indefrysning af ejendomsskat som pensionister. Henvendelsen kan evt. sendes i samarbejde med andre kommuner.

Sagen genoptages i februar. Udvalget sender ikke sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

### **Bilag**

Bilag 1: Omkostninger ved principper for separatkloakering

Bilag 2: Hillerød Spildevands undersøgelse om frivillighed

Bilag 3: Rammer for investering og metode til målopfyldelse

Bilag 4: Metode til prioritering af indsatsområder

Bilag 5: Energi-, Forsynings- og klimaudvalgets udtalelsen om betalingslovens § 4 c

Bilag 6: omkostninger ved separatkloakering - version 2

## **Punkt 5: Spildevandsplan for Hillerød Kommune - anlægsbevilling**

21/3964

### **Indstilling**

Direktionen indstiller at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet, at der meddeles anlægsbevilling på 418.000 kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på projekt nr. XA-0000065503 Spildevandsplan, rådgivermidler.

### **Sagsfremstilling**

Arbejdet med den kommende spildevandsplan for Hillerød Kommune er begyndt. Derfor ønsker forvaltningen at få frigivet de midler til rådgiverydelser, der er fastsat på budget 2023 for Hillerød Kommune.

### **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

### **Økonomi**

I budgetaftale 2023-2026 er afsat 418.000 kr. på projekt nr. XA-0000065503 Spildevandsplan, rådgivermidler. Ved frigivelse af midlerne er der 0 kr. tilbage.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

## Punkt 6: Spildevands- og drikkevandsforsyning - takster for 2023

22/15298

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet:

1. at godkende taksterne for tømning af husspildevandstanke for 2023
2. at legalitetsgodkende taksterne for vandaflædningsbidrag for boliger og erhverv.

### Sagsfremstilling

Formålet med denne sag er, at Natur, Miljø og Klimaudvalget godkender taksterne for tømning af husspildevandstanke og videresender sagen til økonomiudvalget og byrådet. Herudover skal byrådet legalitetsgodkende taksterne for aflædningsbidrag for bolig og erhverv.

Jf. sagen om ”Takster på forsyningsområdet” der blev behandlet i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 10. august 2021, er det Hillerød Spildevand der beregner taksterne for den kommunale tønningsordning efter princippet ”hvile-i-sig-selv”, hvorefter de godkendes af byrådet i Hillerød Kommune.

Aflædningsbidraget skal undergå en legalitetsprøvelse der sikre, at betalingsvedtægten/taksterne er i overensstemmelse med spildevandsplanen og lovgivningen i øvrigt. Bestyrelsen i Hillerød Forsyning behandler taksterne på deres møde den 7. december, forudsætningen for denne sag er derved, at bestyrelsen godkender taksterne på deres møde.

### Drikkevand

På drikkevandsområdet legalitetsgodkender forvaltningen drifts- og anlægsbidrag 2023 for Hillerød Forsyning og de øvrige vandværker i kommunen.

### Spildevand - Tømning af tanke

Byrådet skal en gang årligt godkende taksterne for tømning af husspildevandstanke. Taksterne fremgår af bilaget ’Takstblad tønningsordning 2023 der er vedlagt som bilag 1.

I forhold til taksterne fra 2022 er der følgende ændringer for tømning af bundfældnings- og samletanke:

|                                                              | 2022<br>[kr.] | 2023[kr.] | Procent<br>forøgelse |
|--------------------------------------------------------------|---------------|-----------|----------------------|
| Grundtaksten                                                 | 319           | 348       | 29 kr., 9 %          |
| Bundfældningstanke mindre en 3,0 m3                          | 702           | 765       | 63 kr., 9 %          |
| Bundfældningstanke over 3,0 m3 (afregnes pr. m3 udover 3 m3) | 292           | 318       | 26 kr., 8 %          |
| Samletanke op til 3,0 m3                                     | 810           | 883       | 73 kr., 9 %          |

|                                                      |     |     |             |
|------------------------------------------------------|-----|-----|-------------|
| Samletanke over 3,0 m3 (afregnes pr. m3 udover 3 m3) | 281 | 306 | 26 kr., 9 % |
| Flere tanke på samme ejendom, pr. tank               | 535 | 583 | 48 kr., 9 % |

Tabel 1: Oversigt over priser for tømning af bundfældnings- og samletanke.

Hillerød Spildevand oplyser, at ændringerne skyldes en varslet prisregulering hos deres leverandør af tømningssydelser på 7,6 %. Derudover er der indregnet en delvist dækning af underdækning fra foregående år. En underdækning opstår, når spildevandsselskabet opkræver færre indtægter end omkostningerne til tømningsordningen i et givent år. En underdækning medfører derved, at kunderne skylder spildevandsselskabet penge.

### Spildevand - Vandaflædningsbidrag

Ifølge betalingslovens § 3 fastsætter spildevandsselskaberne en gang årligt den variable kubikmetertakst. Selskabet fastsætter taksterne i henhold til Forsyningssekretariatets udmeldte indtægtsramme, jf. § 6 i lov om vandsektorens organisering og økonomi.

#### *Boligenheder*

Vandaflædningsbidrag for boligenheder udgør i 2023 42,90 kr./m<sup>3</sup>. I 2022 var taksten 44,60 kr./m<sup>3</sup>, og i 2021 var den 42,50 kr./m<sup>3</sup>.

Hillerød Spildevand oplyser, at den reducerede kubikmeterpris i 2023 sammenlignet med 2022 skyldes de pålagte effektiviseringskrav i den økonomiske regulering, som Hillerød Spildevand er underlagt. Den økonomiske ramme er i 2023 reduceret med 4,2 mio. kr. som følge af individuelle og generelle effektiviseringskrav. Hillerød Spildevand oplyser endvidere, at selskabet, med den reducerede økonomiske ramme står med den udfordring, at der ikke er mulighed for, at opkræve de stigende omkostninger, der ses på energi- og kemikaliepriser, bl.a. som følge af krigen i Ukraine. Derfor forventer selskabet at komme ud af 2023 med en underdækning i størrelsesordenen 30 mio. kr.

#### *Erhverv*

Folketinget besluttede den 1. januar 2014, at prisen for den variable del af vandaflædningsbidraget skulle falde i takt med et stigende forbrug – den såkaldte ”Trappemod”. Derfor har der siden 2016 været anvendt en differentiering i 3 ”trin”, så virksomheder, der har et stort vandforbrug, får en rabat på deres vandforbrug, som ligger i intervallet 500-20.000 m<sup>3</sup>. For forbrug større end 20.000 m<sup>3</sup> reduceres takster yderligere, se bilag 2.

Vandaflædningsbidraget udgør pr. m<sup>3</sup>:

Trin 1 (indtil 500 m<sup>3</sup>): 42,90 kr. (2022: 44,60 kr. og i 2021: 42,50 kr.)

Trin 2 (500-20.000 m<sup>3</sup>): 34,32 kr.

Trin 3 (over 20.000 m<sup>3</sup>): 17,16 kr.

### Spildevand - Tilslutningsbidrag

For ejendomme, der ikke tidligere har været inddraget under et offentligt spildevandsanlæg, betales der tilslutningsbidrag. Tilslutningsbidraget for en boligenhed eller pr. 800 m<sup>2</sup> påbegyndt grundareal for erhvervsarealer er et standardbidrag på

30.000 kr. (prisniveau december 1997). Tilslutningsbidraget reguleres pr. år. Tilslutningsbidraget for 2023 udgør 59.746 kr. Tilslutningsbidraget i 2022 var 53.495 kr. (ekskl. Moms).

Forvaltningen vurderer jf. legalitetsprøvelsen, at taksterne overholder bestemmelserne i spildevandsplanen og den øvrige lovgivning.

## **Retsgrundlag**

Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. (betalingsloven), § 3.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

## **Bilag**

Bilag 1: Tømningsordning - Udkast takstblad 2023

Bilag 2: Spildevand - Udkast takstblad 2023

## Punkt 7: Affaldsforsyning - gebyrer for 2023

22/12279

### Indstilling

Direktionen indstiller at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet:

1. at godkende affaldsgebyrerne for 2023 jf. bilag 1 forudsat at disse godkendes af Hillerød Forsynings bestyrelse
2. godkende gebyr for virksomheders brug af genbrugsstation (bilag 2) dog under forudsætning af, at Vestforbrændings bestyrelse den 7. december 2022 godkender overgang til nummerpladeaflysning ved erhvervskøretøjers indkørsel på genbrugsstation.

### Sagsfremstilling

Formålet med sagen er at træffe beslutning om affaldsgebyrerne for 2023. Nedenfor redegøres for baggrunden for affaldsgebyrernes beregning og sammensætning i 2023.

#### *Baggrund*

I 2022 er der blevet arbejdet på implementering af ny lovgivning, som trådte i kraft den 1. juli 2021, om husstands- og husstandsnær indsamling af 10 affaldsfraktioner (mad-og restaffald, plast, mad-og drikkekartoner, metal, pap, papir, glas, tekstilaffald og farligt affald).

I Hillerød Kommune mangler Hillerød Forsyning at implementere obligatoriske henteordninger for mad-og drikkekarton-, pap-, tekstil- og farligt affald ved parcel-og rækkehuse, samt fuld affaldssortering i 10 fraktioner ved kommunens sommerhuse. Den fysiske implementering vil ske i første kvartal 2023. Ordning for tekstilaffald dog først fra den 1. juli 2023.

Etageboliger i Hillerød Kommune skal ligeledes sortere i 10 fraktioner. Der er fortsat ejendomme, hovedsageligt mindre ejendomme på 6–30 boligenheder, som endnu ikke er med i ordningen. Implementering ved etageejendomme fortsætter i 2023.

#### *Ændringer i affaldsgebyret*

Affaldsgebyret for private husstande er sammensat af et grundgebyr og et beholdergebyr:

- Grundgebyr: dækker administration, indsamling og behandling mv. af papir, pap, glas, plast, småt metal, storskrald, haveaffald, flis, farligt affald, og drift af genbrugsstation.
- Beholdergebyr: dækker administration, indsamling, behandling af rest – og madaffald.

Beholdergebyret falder, da mad-og restaffald fremadrettet tømmes samtidig hver 2. uge, hvorved antallet af tømninger halveres.

Grundgebyret stiger en anelse, idet der fremadrettet skal afhentes yderligere to affaldsfraktioner og både kapaciteten og tømmefrekvenserne for de genanvendelige affaldsfraktioner øges.

Driftsomkostninger hos renovatøren Fælles Affalds Indsamling, der er ejet af Hillerød og Halsnæs kommuner, stiger i 2023 bl.a. som følge af indkøb af flere skraldebiler og personaleopnormering. Opnormeringen af skraldebiler og personale

sker bl.a. på baggrund af tilvækst af husstande i kommunen og obligatorisk husstands- og husstandsnær indsamling af nye fraktioner.

På trods af ovenstående faktorer holdes taksterne i ro på baggrund af en overdækning(budgetoverskud) fra 2022, som bl.a. er fremkommet af:

- Mere effektiv drift.
- En generel større kundetilvækst end ventet.
- En stigning i genbrugspriserne (indtægten på papir, pap og metal i 2022).

I taksterne for 2023 er indregnet afskrivningen af nyt materiel indkøbt til den nye affaldsordning for parcel-og rækkehuse. Omkostningen til den nye affaldsordning afskrives over 10 år, mens geninvesteringen i nye renovationsbiler afskrives over 5 år mod tidligere 7 år. Dette gøres for tidligere at kunne konvertere til ikke fossile drivmidler.

Taksterne for 2023 er beregnet med prisen for kørsel på almindelig diesel frem for biodiesel på grund af de nuværende meget høje priser på biodiesel.

Affaldsgebyrer for 2023 forventes godkendt af Hillerød Forsynings bestyrelse den 29. november 2022 og fremgår af bilag 1.

#### *Affaldsgebyrer*

Affaldsgebyret for en ”normalkunde”, defineret som énfamiliehus, stiger med 45,00 kr. fra 4.797,50 kr. i 2022 til 4.842,50 i 2023, en stigning på 0,94 % i absolutte tal. Hvis der tages højde for inflationen, er det en prisreduktion på affaldsgebyret for en normalekunde på ca. 9 %. Affaldsgebyret dækker husstandsindsamling af 10 fraktioner, genbrugsstation, haveaffald, flisordning, storskrald, administration mv. Affaldsgebyret for genbrugsordninger i parcel- og rækkehuse samt beholdergebyr for kommunale institutioner +5 % provenu vil blive anvendt for virksomheder med affald i samme art og mængde som en husholdning, der vælger at tilmelde sig den kommunale ordning (bilag 1).

| Beskrivelse normalekunde   | Takster 2022 | Takster 2023 | Ændring |
|----------------------------|--------------|--------------|---------|
| Grundgebyr + beholdergebyr | Kr. 4.797,50 | Kr. 4.842,50 | 0,94%   |

*Affaldsgebyr for normalekunde/én-familiehus for hhv. 2022 og 2023.*

#### *Genbrugspladsgebyr*

Virksomheder er hidtil ikke blevet opkrævet automatisk ved brug af genbrugsstation, men har via tilmeldeordning benyttet sig af enten årskort eller via sms betalt for den enkelte indkørsel. Vestforbrænding I/S bestyrelse er blevet orienteret om, og forventes d. 7. december 2022 at vedtage overgang fra årskort til nummerpladeaflysning for virksomheders brug af genbrugsstationen (bilag 3 og 4). Virksomheder vil derfor fra d. 1. januar 2023 blive opkrævet automatisk af Vestforbrænding I/S for hver indkørsel.

Nummerpladeaflysning gør betalingen nemmere for virksomhederne end den nuværende sms-løsning, derfor udgår tilbuddet om årskort. Med nummerpladeaflysning vil det ikke længere være muligt for virksomhederne at besøge genbrugsstationen uden at betale.

Bestyrelsen har i maj vedtaget gebyrforslag for såvel enkeltbesøg og årskort i 2023. Med ophøret af årskort, skal kommunerne kun vedtage gebyrerne for enkeltbesøg for 2023 (bilag 2 og 4).

Ved ophør med årskort og overgang til betaling for hver indkørsel vil det være entydigt, hvilke genbrugsstationer virksomhederne anvender. Kommunernes andel af indtægterne vil derfor fremover blive afregnet med et fast beløb pr. virksomhedsbesøg på kommunens genbrugsstationer, 39 kr./besøg i 2023. Virksomheder vælger frit en genbrugsstation i Vestforbrændings opland.

Det faste bidrag pr. besøg er ens for alle virksomhedskategorier og dækker omkostninger til mandskab, bygninger, materiel, administration mv. Dette har ligget stabilt på ca. 60 kr. pr. besøg i en årrække. Det variable bidrag fastsættes på baggrund af brugerundersøgelser, hvor det bl.a. forsøges kortlagt hvor meget affald, de forskellige biltyper og virksomhedskategorier medbringer, og hvor ofte de kommer på genbrugsstationerne. De foreslåede gebyrer er baseret på resultaterne af brugerundersøgelser gennemført i 2019, 2020 og 2021.

Gebyret for farligt affald er uændret og udgør 60 kr./10 kg.

Gebyrerne er vedtaget af Vestforbrænding I/S bestyrelse og fremgår af skema nedenfor og bilag 3.

| Biltype             | Takst 2022 u/moms | Takst 2023 u/moms | Ændring |
|---------------------|-------------------|-------------------|---------|
| Personbil pr. besøg | 110 kr.           | 108 kr.           | -1,82 % |
| Kassebil pr. besøg  | 160 kr.           | 144 kr.           | -10,0 % |
| Ladvogn pr. besøg   | 190 kr.           | 184 kr.           | -3,16 % |

*Gebyr for virksomheder ved brug af genbrugsstation i hhv. 2022 og 2023*

## Retsgrundlag

- Miljøbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022.
- Affaldsaktørbekendtgørelsen, lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. juni 2023.

## Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Affaldsordninger er gebyrfinansierede og underlagt ”hvile i sig selv-princippet”. Dog vil provenuet fra erhvervsaffaldsgebyrer tilgå kommunens skattefinansierede område jf. lovgivers krav og byrådets beslutning af den 30. november 2022 og vil indgå i budgetopfølgning.

Alle anlægs- og driftsopgaver inden for affaldsområdet, herunder nye initiativer, vil være finansieret af selskabet Hillerød Affaldshåndtering A/S.

## Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

## **Bilag**

Bilag 1 - Takstblad 2023.pdf

Bilag 2 - Vestforbrænding indstilling - Tilmeldeordning - Takster 2023

Bilag 3 - Vestforbrænding Direktionens skriftlige redegørelse BM 433

Bilag 4 - Vestforbrænding Indstilling - Ophør med årskort

## Punkt 8: Anvisning af erhvervsaffald - gebyrer for 2023

21/10392

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet at godkende gebyrer for anvisning af erhvervsaffald for 2023, jf. bilag 1.

### Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget, økonomiudvalget og byrådet med henblik på beslutning om gebyrer for anvisning af erhvervsaffald. Gebyrerne omhandler i praksis myndighedsbehandling af konkrete anvisninger af erhvervsaffald og anvisning af jord.

Gebyrerne trådte for første gang i kraft fra 1. januar 2022 og Natur, Miljø og Klimaudvalget, økonomiudvalget og byrådet besluttede på de sidste møder i 2021 gebyrernes sammensætning og størrelse.

Gebyrerne skal dække kommunens omkostninger ved sagsbehandlingen og skal differentieres, så gebyrerne afspejler tidsforbruget ved den enkelte anvisning. Det blev sidste år besluttet, at gebyrerne sammensættes af et fast grundgebyr pr. anmeldelse og derudover en timepris for medgået tid. Denne model er også brugt i andre kommuner.

Forvaltningen foreslår at gebyrernes størrelse er uændret i forhold til 2022 da det er forvaltningens vurdering, at gebyrerne for 2022 fortsat vil dække kommunens omkostninger til opgaven. Gebyrerne er dog justeret i forhold til KL's pris og lønudvikling.

Samlet foreslår forvaltningen følgende takster:

Gebyret for anvisning af jordflytninger fra erhverv for 2023 fastsættes til:

- Grundgebyr (IT-systemer og 30 minutters sagsbehandling) pr. anvisning på 380 kr.
- En timepris på 435 kr. for medgået tid pr. påbegyndt 15 minut, der ligger ud over de 30 minutter, som er en del af grundgebyret.

Gebyret for konkrete anvisninger af erhvervsaffald for 2023 fastsættes til:

- Grundgebyr (30 minutters sagsbehandling) pr. anvisning på 218 kr.
- En timepris på 435 kr. for medgået tid pr. påbegyndt 15 minut, der ligger ud over de 30 minutter, som er en del af grundgebyret.

### Retsgrundlag

Affaldsaktørbekendtgørelsen § 18 stk. 4 og 5, BEK. nr. 938 af 20. juni 2022.

### Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Affaldsordninger er gebyrfinansierede og underlagt ”hvile i sig selv-princippet”.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

### **Bilag**

Takstblad 2023

## **Punkt 9: Dispensation til Nyt Hospital jf. støjforskrift - evaluering**

21/3997

### **Indstilling**

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at:

1. tage evalueringen til efterretning
2. dispensationen forlænges til byggeriet af Nyt Hospital Nordsjælland er færdigt.

### **Sagsfremstilling**

Natur, Miljø og Klimaudvalget besluttede den 23. juni 2022 at give dispensation i forhold til kommunens støjforskrift til Region H's byggeri af Nyt Hospital Nordsjælland. Dispensationen blev gjort tidsbegrænset frem til den 1. marts 2023. Samtidig blev det besluttet at evaluere sagen på udvalgets møde i december. Denne sag fremlægger evaluering og lægger op til at forlænge dispensationen.

Dispensationen gav Region H mulighed for at udføre støjende bygge- og anlægsarbejde en time ekstra dagligt mandag til fredag.

Normal arbejdstid for støjende bygge- og anlægsarbejde er i forskriften fastsat til mandag til fredag kl. 07 – 17. Med dispensationen fik Region H mulighed for at kunne udføre støjende bygge- og anlægsarbejde mandag til fredag kl. 07 - 18.

Hillerød Kommune har ikke modtaget nogle henvendelser eller klager omkring støjgener eller andre miljøforhold vedrørende Nyt Hospital Nordsjælland siden meddelelse af dispensationen. Region H oplyser, at de heller ikke har modtaget nogle henvendelser eller klager omhandlende støj eller andre miljøforhold. Det er både forvaltningens og Region H's fornemmelse, at byggeriet er inde i en god gænge, hvor naboerne generes minimalt.

Da hverken Hillerød Kommune eller Region H har modtaget nogle klager eller henvendelser ved støj eller andre miljøforhold vedrørende byggeriet, vurderer forvaltningen, at dispensationen kan forlænges ud over d. 1. marts 2023, som dispensationen i øjeblikket er tidsbegrænset til.

Det er Region H's ønske, at dispensationen forlænges, så den gælder resten af byggeriet. Region H oplyser, at der generelt arbejdes til kl. 17, og kun undtagelsesvis arbejdes til kl. 18, når arbejdet af byggetekniske eller lign. grunde ikke kan afsluttes kl. 17. Region H oplyser endvidere, at de kommende år vil byggeaktiviteterne primært bestå af arbejde indendørs i bygningerne, hvorfor de forventer færre støjgener fra byggeriet.

Det er forventningen at byggeriet af NHN står færdigt i 2025.

### **Retsgrundlag**

Hillerød Kommunes Støjforskrift: 'Forskrift for visse miljøforhold ved bygge- og anlægsarbejder i Hillerød Kommune'

### **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen.

## Punkt 10: Kritiske strækninger på Teglgårdsåen, Bygrøften og Ås Å

20/4319

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget beslutter at tage forslag om renoveringsopgaver på Teglgårdsåen, Bygrøften og Ås Å med som budgetforslag til budgetforhandling for budget 2024-27.

### Sagsfremstilling

Formålet med denne sag er at redegøre for behov for renovering af de kritiske delstrækninger på Teglgårdsåen, Bygrøften og Ås Å. Desuden oplyser sagen om størrelsen af nødvendig budgetforøgelse, for forebygge risiko for akutte sammenbrud.

Byrådet besluttede den 29. april 2020, at anvende 1,675 mio. kr. til renovering på de tre vandløb. Forvaltningen gennemførte de mest presserende renoveringsopgaver på de tre vandløb for disse midler bevilliget af Byrådet.

Ved forhandling om budget 2023 oversendte udvalget et anlægsønske om et fast rammebeløb på 2 mio kr årligt til vedligehold af vandløb. Det blev ikke en del af budget 2023.

Forvaltningen vurderer, at der stadig er behov for at renovere kritiske delstrækninger på de tre vandløb, som ikke blev renoveret i første omgang for forebygge risiko for akutte sammenbrud og oversvømmelser, der kan skade værdier i Hillerød og Gørlose.

Forvaltningen har indhentet fornyet tilbud på de resterende opgaver på basis af eksisterende detailprojekteringer. I nedestående tabel fremgår anlægsmkostninger til udførelse af de resterende renoveringer på de tre vandløb i prioriteret rækkefølge.

| Vandløbsnavn                        | Renoveringsopgaver                 | Investeringsbehov i 1000 kr. |
|-------------------------------------|------------------------------------|------------------------------|
| Teglgårdsåen                        | Renovering strækning ved Slotsgade | 580                          |
| Bygrøften                           | Punktreparationer                  | 130                          |
| Ås Å                                | Oplægning af 1 stræk ved Egholm    | 580                          |
| Teglgårdsåen                        | Renovering af udløb til Slotssøen  | 190                          |
| Teglgårdsåen                        | Strømpeforing 4 strækninger        | 520                          |
| Byggestyring og uforudsete udgifter |                                    | 200                          |
| I alt                               |                                    | 2.200                        |

I bilag 1 er kort med markering af hvilke strækninger der mangler udbedring, hvilke strækninger der allerede er udbedret og hvilke strækninger, der er i god stand og/eller hvor behov for udbedring først er aktuel om flere år.

De resterende opgaver omfatter renoveringer af strækninger hvor restlevetid i 2020 blev vurderet til 3-10 år. Levetiden er defineret som den tid der går fra anlæg af ledning, til renovering bliver påkrævet. Levetiden er vurderet af konsulent med baggrund i TV-inspektioner samt for muret del af Teglgårdsåen, ved konkret besigtigelse og ved testresultatet af murværk fra Teknologisk Institut.

Her skal supplerende nævnes, at Teglgårdsåen er den vandløbsmæssige forbindelsesledning mellem de to søer Teglgårdssøen og Slotssøen. Den er rørlagt på hele strækningen. Med hensyn til Bygrøften og Ås Å er det to vandløb der afvander Gørlose by. Bygrøften løber til Ås Å syd for Frederiksværkbanen. Hovedparten af vandløbene er rørlagte.

## **Retsgrundlag**

Vandløbslovens kapitel 7 om vandløbenes vedligeholdelse. Kommunen har pligt til at vedligeholde kommunale vandløb. Manglende vedligehold kan medføre erstatningskrav, hvis det giver anledning til skader/økonomiske tab.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og beder forvaltningen om en sag med et overblik over behovet for renoveringer ifm. budget 2024-2027.

## **Bilag**

Kort med status på renovering af 3 vandløb

## Punkt 11: Pøle Å frem i lyset - videreførelse af 2 projekter

20/17768

### Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at:

1. godkende forslag til projekter for Pøle Å ved Munkeengen og Birgitte Gøyesvej
2. beslutte, at forslag om realisering af projekterne ved Munkeengen og Birgitte Gøyesvej indgår som anlægsønsker i forbindelse med Natur, Miljø og Klimaudvalgets behandling af budgetforslag 2024-2027.

Direktionen indstiller til Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget at tage orienteringen om forslag til sti henover Munkeengen til efterretning.

### Sagsfremstilling

Formålet med sagen er, at Natur, Miljø og Klimaudvalget drøfter projektforslag ved Munkeengen og Birgitte Gøyesvej og tager stilling til videreførelse heraf, og at Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget tager forslag til sti henover Munkeengen til efterretning.

Forslagene er to af i alt tre projektforslag i projekt 'Pøle Å frem i lyset', som Natur, Miljø og Klimaudvalget prioriterede på mødet den 4. maj 2021, og som byrådet den 16. december 2020 meddelte anlægsbevilling på kr. 200.000 til forundersøgelse af projektet.

Projektets mål er at skabe større landskabelig sammenhæng mellem omgivende byområder og Pøle Å og forbedre naturtilstanden i og ved vandløbet. Det er et projekt, som er medtaget i kommunens strategi for bynatur og dermed et led i realiseringen af denne.

På grund af udfordrende terrænforhold og kompleksitet i de foreslåede bygværker fik Natur, Miljø og Klimaudvalget den 4. maj 2022 en orientering om, at forvaltningen vil vende tilbage til udvalget når projektering af forslag ved Munkeengen og Birgitte Gøyesvej var gennemført. Forslag foreligger nu og er kort beskrevet nedenfor.

#### Pøle Å ved Munkeengen

Forslaget omfatter at forlænge stiforbindelse fra daginstitution ved Klostervej til Frederiksbroen ved Herredsvejen og foretage naturforbedrende tiltag på Munkeengen. Den nye forbindelse foreslås at anlægges delvist som grussti og plankesti i et slynget forløb som Frederiksbroen. Forbindelsen omfatter to stier, med afsæt i henholdsvis ny trappe/tilkobling og en videreførelse af cykelstien i et handicapvenligt forløb, som mødes og bliver til én sti i bevoksningen på munkeengen frem til eksisterende stiforbindelse ved Klostervej.

#### Pøle ved Birgitte Gøyesvej

Forslaget omfatter, at gennemføre naturforbedrende tiltag i Pøle Å og forlænge sti på åens sydlige side fra Birgitte Gøyesvej til Brickasvej og etablere krydsende gangbroer til henholdsvis Lützensvej og Brickasvej. Stien foreslås anlagt som en bred gangsti i grus. De to nye broanlæg udformes i brædder, i en bærende stålkonstruktion.

I bilag 1 er oversigts- og detailkort, foto, skitser mm. med projektforslagene.

I begge tilfælde vil de fysiske forhold i Pøle Å forbedres ved oprensning og udlægning af fast substrat; sten/grus. Bevoksning langs bredderne vil beskæres så Pøle Å blive mere synlig for forbigående. Endvidere formidles åens flora og fauna på udvalgte steder med skilte.

Forvaltningen har opstillet et anlægsoverslag på gennemførelse af de to projekter. For rekreative stier mm. er overslag baseret skitseforslag. Priser på vandløbstiltag og informationsskilte er baseret på erfaringspriser. I nedenstående tabel fremgår anlægsomkostninger til ovenstående forslag:

|                                                              | Pøle Å ved<br>Munkeengen        | Pøle ved Birgitte<br>Gøyesvej   |
|--------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| Opgave                                                       |                                 |                                 |
|                                                              | Investeringsbehov i<br>1000 kr. | Investeringsbehov i<br>1000 kr. |
| Rekreative stier inkl.<br>usikkerhedstillæg (10%)            | 2.360                           | 1.940                           |
| Vandløbstiltag                                               | 140                             | 140                             |
| Projektering og byggestyring og<br>uforudsete udgifter (10%) | 250                             | 210                             |
| I alt                                                        | 2.750                           | 2.290                           |

Samlet i alt godt 5 mio. kr.

For rekreative stier mm. vil der være en udgift til vedligeholdelse af stierne og løbende beskæring af bevoksning samt klipning af kanter til grussti. Endvidere planlægges, at stier skal sneryddes. Driftsudgift er anslået til 50.000 kr./år for hvert projekt, dvs. i alt 100.000 kr./år.

Vedligeholdelse af vandløb dækkes af afsatte midler til vandløbsdrift.

Med hensyn til øvrige forslag i projekt 'Pøle Å frem i lyset', har byrådet den 28. september 2022 indstillet, at der afsættes et interessebeløb på 150.000 kr. til projektforslag ved Royal Stage. Forvaltning er i gang med at søge fondsfinansiering til at dække de øvrige 150.000 kr. Forvaltningen vil vende tilbage til udvalget, når nærmere afklaring af mulighed for tilskud via fondsmidler er tilvejebragt.

De 2 projekter med naturforbedring af arealer (laguner) henholdsvis foran det gamle centralrenseanlæg ved Kirsbærallé og ved Sophienborg er ikke prioriteret endnu og Natur, Miljø og Klimaudvalget har den 4. maj 2022 besluttet ikke at åbne den rørlagte strækning af Pøle Å igennem Hillerød By.

## Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

## Økonomi

Sagen har ikke nogen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget stemte om indstillingens punkt 1.

4 stemte for: A, B, C og F

1 stemte imod: V

Indstillingens punkt 1 blev godkendt.

Formand Louise Colding Sørensen (A) stillede følgende ændringsforslag ift. indstillingen punkt 2:

Udvalget godkender, at forslag om realisering af projektet ved Munkeengen indgår som anlægsønsker i forbindelse med Natur, Miljø og Klimaudvalgets behandling af budgetforslag 2024-2027.

4 stemte for: A, B, C og F

1 stemte imod: V

Forslaget blev godkendt.

## **Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-12-2022**

Sagen blev behandlet som sag 3.

Udvalget tog orienteringen om deres del af sagen til efterretning.

### **Bilag**

Skitseforslag for ny sti på Munkeengen og langs Pøle Å ved Birgittes Gøyesvej - bilag 1

## Punkt 12: Kjeldsvangkilen - forslag til cykelsti, rekreative stier og opholdsareal

18/12091

### Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget overvejer at tage forslag til cykelsti med som budgetforslag til budgetforhandling for budget 2024-27
2. at Natur, Miljø og Klimaudvalget godkender forslag til at anlægge rekreativ sti fra Peder Oxes Allé til Banestien og med forbindelse til Trollesmindealle samt at etablere et natur-/opholdsareal
3. at Natur, Miljø og Klimaudvalget beslutter at tage forslag til rekreative stier og natur-/opholdsareal med som budgetforslag til budgetforhandling for budget 2024-27.

### Sagsfremstilling

Formålet med sagen er, at Natur, Miljø og Klimaudvalget og Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget tager stilling til forvaltningens forslag til plan for at skabe forbedret rekreativ anvendelse af Kjeldsvangkilen.

Natur, Miljø og Klimaudvalget og Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget besluttede i maj 2022, at forvaltningen skulle arbejde videre med en plan for at skabe forbedret rekreativ anvendelse af Kjeldsvangkilen, herunder udarbejde forslag til anlægsønske.

Sagen udsprang af, at Hillerød Kommune i februar 2022 modtog forslag fra Fællesskabet Tirsdagsskoven og Danmarks Naturfredningsforening til nye trampestier og en cykelsti i Kjeldsvangkilen.

Forvaltningen har arbejdet videre på plan for forlængelse af eksisterende cykelsti langs Peder Oxes Allé og Egespurvs Allé frem til Banestien. Etablering af cykelstien skal koordineres med etablering af et nyt signalreguleret lyskryds ved Peder Oxes Allé og Egespurvs Allé og øvrige anlægsarbejder i forbindelse med Hillerød motorvejens forlængelse.

Forvaltningen har også arbejdet videre med plan for etablering af en grussti fra Peder Oxes Allé langs Fuji Film Diosynth Biotechnologies og frem til Banestien og til brandvej/sti bag ved skolen Unord. Denne brandvej udmunder i stiunderføring ved Trollesmindealle og har forbindelse til både Frederiksbo og Slingerupgade. Denne sekundære sti etableres som blandet grus-/græsstier. Kort med stier fremgår af bilag 1.

Forslag til linjeføring for grussti til Banestien betyder, at der opstår et åbent areal i det nordligste hjørne af Kjeldsvangkilen. Forvaltningen foreslår, at der i det åbne areal etableres et inspirationsområde for naturforbedrende tiltag, som kan udbredes til hele Kjeldsvangkilen, tilstødende erhvervsarealer og øvrige lignende urbane arealer. Der udsås blomster fra planter lokalt fra opformeringsområde i kommunen og plantes bærbærende buske og solitære træer samt udlægges mindre stenbunker og kvasbunker/træstød, som flere arter lever og overvintre i. Tiltag der øger biodiversiteten på stedet, men også et sted, hvor foreninger og virksomheder vil kunne hente inspiration til selv at handle. Området ligger tæt på byen og byboer vil få mulighed for at opleve større biodiversitet tæt på hvor de færdes, hvilket vil øge deres forståelse for naturværdier. Der opsættes bord-/bænksæt og informationsskilt om adgang og værdier i området.

Forvaltningen har været i dialog med forslagsstillerne; Fællesskabet Tirsdagsskoven og Danmarks Naturfredningsforening, og med naboer, forpagter, Dansk Ornitologisk Forening og Grønt Råd om forslagene. Alle parter har tilkendegivet, at de ser positivt på forslaget.

En nærmere beskrivelse af linjeføring for stier mv. og høringsparters bemærkninger fremgår af bilag 2.

Forvaltningen har opstillet et anlægsoverslag på etablering af cykelsti, baseret på erfaringspriser og strækningsslængde. For rekreative stier er der indhentet overslagspris. Priser på informationsskilt, bæk og bord-/bænksæt er baseret på erfaringspriser.

I nedenstående tabel fremgår anlægssomkostninger til ovenstående tiltag:

| Opgave                                  | Investeringsbehov |
|-----------------------------------------|-------------------|
| Cykelsti                                | 7,5 mio. kr.      |
| Rekreative stier inkl. skilt, bænke mv. | 2,6 mio. kr.      |
| naturltiltag                            | 0,5 mio.kr.       |

Anlægsoverslag for naturltiltag er vedlagt som bilag 3, og er baseret på besigtigelse og oplæg fra naturkonsulent. Alle anlægspriser vil blive kvalificeret, hvis udvalgene måtte vælge at forslagene skal indgå som anlægssønsker.

Der vil for cykelsti være en udgift til vedligeholdelse. Driftsudgift er anslået til 40.000 kr/år. For rekreative stier er driftsudgift anslået til 25.000 kr./år. Rekreative stier vil ikke blive sneryddet.

Gennemførelse af forslag til stier og naturareal vil bidrage til virkeliggørelse af kommunens udviklingsmål om mere bynatur og større biologisk mangfoldighed. I Bynaturstrategiens Idékatalog for "Her og Nu projekter og tiltag" er der beskrevet to projekter, som omfatter Kjeldsvangkilen. Dels initiativet, "Partnerskaber med private virksomheder" om at udlægge arealer til bynatur, og desuden "Plejeplan for Kjeldsvangkilen", som skal være innovativ i forhold til inddragelse af elementer fra den vilde natur i et bynært område (stendiger, vandhuller samt bær og blomsterbærende buske), og planen skal desuden beskrive, hvordan offentligheden kan anvende området til motion og naturoplevelser.

Projektet har også relation til Hillerød Kommunes vision; "Bevæg dig for livet", ved at skabe sammenhæng i stinettet, så flere kommer ud i landskabet og naturen samt at bevægelse og aktivitet i større grad skal blive en del af borgernes hverdag.

## **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingens punkt 2 og 3.

## **Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-12-2022**

Sagen blev behandlet som sag 10.

Udvalget besluttede, at sti i Kjeldsvangkilen er en rigtig god ide og at stien prioriteres i forhold til øvrige stiprojekter, når udvalget næste gang skal prioritere cykelstier.

## **Bilag**

Forslag til stier og parkering

Projektbeskrivelse

Notat om naturforhold i Kjeldsvangkilen

## **Punkt 13: Udmøntningsplan 2023**

22/14923

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at fagudvalget sender eventuelle anbefalinger til byrådet, som endeligt godkender udmøntningsplanen for 2023.

### **Sagsfremstilling**

I forlængelse af det vedtagne budget for 2023-2026 er der udarbejdet et forslag til en ny udmøntningsplan. Udvalgets opfølgningspunkter er vedlagt som bilag med navnet "Udmøntningsplan 2023 – 2026 – xxx" hvor xxx er udfyldt med udvalgsforkortelsen.

Udmøntningsplanen for 2023 indeholder 83 punkter, som kræver byrådsbehandling eller opfølgning af forvaltningen, mens øvrige punkter er tilkendegivelser, som ikke umiddelbart skal omsættes i eksempelvis en sagsfremstilling, eller punkter som umiddelbart indgår i driften. Disse punkter fremgår af bilag "Udmøntningsplan 2023 - 2026 - punkter uden politisk opfølgning" som ligeledes er vedlagt.

Udmøntningsplanen for 2023 skal sikre overblik over den politiske og administrative tidsplan for hvert enkelt initiativ. For at fokusere opfølgningsarbejdet opdateres udmøntningsplanen med virkning fra 2023 som en selvstændig sag i forbindelse med budgetopfølgning 2 i august.

Det er centralt, at der i behandlingen af udmøntningsplanens punkter på fagudvalget møde sikres en forankring og forventningsafstemning af proces og indhold for punktet. Som en del af denne forventningsafstemning indgår, hvornår der tages fat på hvilke emner, således at indsatsen fordeles effektivt og hensigtsmæssigt henover hele budgetåret

I den vedlagte udmøntningsplan ses forslag til den politiske proces. Her kan punkterne grundlæggende ansues som opdelt i:

- Sager der er relativt ukomplicerede, og hvor det videre forløb er kendt.
- Punkter der vurderes at stille større krav til involvering og proces, og hvor forvaltningen har givet bud på et sagsforløb for den videre proces.
- Punkter med størst krav til involvering og proces, hvor der vil blive lagt op til en særskilt drøftelse og tilkendegivelse i fagudvalget ift. sagsforløb, videre proces, og evt. behov for uddybende kommissorium mv.

Såfremt fagudvalgene træffer beslutning om ændringer til deres punkter, vil dette blive rettet i det bilag, som bliver behandlet i økonomiudvalg og i byrådet i december måned.

### **Retsgrundlag**

Styrelsesloven.

### **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning i Idræt og Sundhedsudvalget den 06-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til byrådet.

Afbud: Jonas Lyberg Kofod (C)

Stedfortræder: Peter Ingemann Bentsen (C)

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget anbefaler byrådet at punkt 41 om skovrejsning rykkes frem til 2. kv.

Udvalget sender sagen videre til byrådet.

### **Beslutning i Børn, Familie og Ungeudvalget den 07-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til byrådet.

Afbud: Stine Østlund (C)

Stedfortræder: Christoffer Lorenzen (C)

### **Beslutning i Kultur og Fritidsudvalget den 07-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til byrådet.

### **Beslutning i Omsorg og Livskraftsudvalget den 07-12-2022**

Udvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til byrådet til endelig godkendelse.

### **Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 08-12-2022**

Sagen blev behandlet som sag 1.

Udvalget beder om, at årstal under 'Forslag til politisk proces' i nr. 68 rette til 2023. Herudover ønsker udvalget der under punkt 59 tilføjes 'alle' i teksten, så teksten lyder som følgende:

'DGNB certificering bliver gradvis mere udbredt til både boliger og erhvervsbyggeri og anvendes fx i stadionkvarteret. Forvaltningen vil følge udviklingen og indarbejde krav om certificering i udbud af *alle* kommunale byggegrunde, hvor det er muligt.'

Udvalget sender sagen videre til byrådet.

Fraværende: Tue Tortzen (Ø)

### **Bilag**

Udmøntningsplan 2023 - 2026 - ABT

Udmøntningsplan 2023 - 2026 - BFU

Udmøntningsplan 2023 - 2026 - ISU

Udmøntningsplan 2023 - 2026 - KFU

Udmøntningsplan 2023 - 2026 - NMK

Udmøntningsplan 2023 - 2026 - OLU

Udmøntningsplan 2023 - 2026 - punkter uden politisk opfølgning

## **Punkt 14: Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen**

21/18057

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

Udvalgsformanden og forvaltningen giver en opfølgende orientering om udvalgets sager, årsplan samt orienterer om aktuelle emner med interesse for udvalget.

Udvalgets årsplan er vedlagt som bilag.

### **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

### **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

### **Bilag**

NMK årsplan 2022 - december + 2023

## **Punkt 15: Digital godkendelse af referat**

21/18063

**Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-12-2022**

Godkendt.